

T Á J É K O Z T A T Ó *

*az államháztartás központi alrendszerének
2013. március havi helyzetéről*

2013. április

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

Az államháztartás központi alrendszerének március havi pénzforgalmi adatai

Az államháztartás központi alrendszerének 2013. március havi hiánya 154,1 milliárd forintra teljesült. Ezen belül a központi költségvetés 137,5 milliárd forintos, az elkülönített állami pénzalapok 17,2 milliárd forintos deficitte, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai pedig 0,6 milliárd forintos szufficittel zártak. 2012. március hónapjában az államháztartás központi alrendszerének deficitje 230,9 milliárd forint volt.

Az államháztartás központi alrendszerének 2013. március végi hiánya így 493,6 milliárd forintra teljesült.

A 2012. és 2013. év költségvetése havi lefutása tekintetében fel kell hívni a figyelmet arra, hogy az egyes adónemeket érintő változások következtében (néhány adónemből származó bevételi előirányzat csökkent, bizonyos adónemek megszűntek, illetve módosultak, másrészt új adónemek kerültek bevezetésre) a két időszak összehasonlítása mindezen tényezők torzító hatásának kiszűrése nélkül nem lehetséges.

Központi költségvetés

Bevételek

A központi költségvetés március havi bevételei az előző év azonos hónapjához képest 223,0 milliárd forinttal nagyobb összegben alakultak. A magasabb teljesülés hátterében egyrészt egyes adóbevételek – főként az általános forgalmi adó - előző évet meghaladó befizetései, valamint az idén bevezetett új adónemekből befolyt bevételek, másrészt pedig a központi költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok magasabb összegű bevételei állnak.

Kiadások

A központi költségvetés március havi kiadásai 125,0 milliárd forinttal magasabb összegben teljesültek, mint az elmúlt év azonos hónapjában, mely elsősorban a költségvetési szervek és szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásainak idei nagyobb összegű teljesülésével függ össze.

A költségvetési szervek bevételeinek és kiadásainak alakulásában kiemelt szerepet játszanak a 2012. május 1-jétől, valamint a 2013. január 1-jétől átvett önkormányzati intézmények.

Kamatgyenleg

A kamatkiadások 2013 márciusában 75,5 milliárd forintot tettek ki, 14,7 milliárd forinttal kevesebbet, mint az előző év megfelelő időszakában, a kamatbevételek pedig 6,6 milliárd forintos szintet értek el, 4,6 milliárd forinttal kevesebbet az előző évinél. A nettó kamatkiadás (68,9 milliárd forint) így összességében 10,1 milliárd forinttal tér el az előző év hasonló időszakához képest, mely elsősorban a kamatfizetések éven belüli eltérő lefutásával magyarázható.

TB Alapok

A társadalombiztosítási alapok 2013. március havi 0,6 milliárd forintos szufficitje a Nyugdíjbiztosítási Alap 1,7 milliárd forintos többletéből, valamint az Egészségbiztosítási Alap 1,1 milliárd forintos hiányából tevődik össze. 2012. március hónapjában az Alapok együttes hiánya 3,6 milliárd forintot tett ki. A különbség elsősorban bevételi oldalon jelentkezett, az előző évinél magasabb összegben teljesültek többek között a Nyugdíjbiztosítási Alap szociális hozzájárulási adó- és járulékbevételei, az egészségügyi hozzájárulások, valamint az Egészségbiztosítási Alap költségvetési támogatásai, térítései is. Ez utóbbi jogcím a 2013. évtől már a munkahelyvédelmi akciótervvel összefüggő hozzájárulásokat is tartalmazza.

Elkülönített állami pénzalapok

Az elkülönített állami pénzalapok március havi 17,2 milliárd forintos hiánya az előző év azonos hónapjához képest kedvezőtlenebb lett. Az alapok összes bevétele 4,0 milliárd forinttal alacsonyabban, kiadásai pedig 21,4 milliárd forinttal magasabban teljesültek az előző év azonos hónapjának értékéhez képest. A bevételek közül a Nemzeti Foglalkoztatási Alap szakképzési hozzájárulás bevételeiből folyt be kevesebb. A bevallók az éves elszámolás keretében jelentős összeget igényeltek vissza, ami csökkentette a márciusi bevételt. Ezen felül az Alap a szociális hozzájárulási adóból az idén már nem részesül. A kiadások közül a Nemzeti Foglalkoztatási Alap Start-munkaprogram teljesítése alakult magasabb összegben, tekintettel arra, hogy idén az előző hónapokra tervezett kifizetések nagy része március hónapban realizálódott.

Az államháztartás központi alrendszerének március havi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

	milliárd forintban		Index (%)	milliárd forintban		Index (%)
	2012. évi előzetes tény (1)	2012. I-III. hó tény (2)	előzetes tény=100 (2/1)	2013. évi törvényi módosított előirányzat (1)	2013. I-III. hó tény (2)	törvényi módosított előirányzat=100 (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-620,1	-554,8	89,5	-874,0	-588,6	67,3
bevétel:	9 376,7	1 955,6	20,9	10 230,8	2 142,9	20,9
kiadás:	9 996,8	2 510,4	25,1	11 104,8	2 731,5	24,6
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	130,4	43,1	33,1	-7,3	32,4	-443,8
bevétel:	508,8	121,8	23,9	431,4	110,6	25,6
kiadás:	378,4	78,7	20,8	438,7	78,2	17,8
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	-117,8	-5,8	4,9	0,0	62,6	-
bevétel:	4 509,8	1 121,4	24,9	4 651,6	1 210,2	26,0
kiadás:	4 627,6	1 127,2	24,4	4 651,6	1 147,6	24,7
EGYENLEG ÖSSZESEN	-607,5	-517,5	85,2	-881,3	-493,6	56,0
bevétel:	14 395,3	3 198,8	22,2	15 313,8	3 463,7	22,6
kiadás:	15 002,8	3 716,3	24,8	16 195,1	3 957,3	24,4

I.

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK FŐBB JELLEMZŐI

A.

A BEVÉTELEK RÉSZLETES ÁTTEKINTÉSE

1. Március hónapban a **társasági adóból** a központi költségvetésben 22,7 milliárd forint bevétel keletkezett, mely a 24,3 milliárd forintos befizetés és a 1,6 milliárd forint kiutalás különbözeteként képződött. Az egyenleg a tavalyi év azonos időszakához képest 1,2 milliárd forinttal teljesült alacsonyabban: a befizetések 2,4 milliárd forinttal (9,2%-kal), a kiutalások pedig 1,2 milliárd forinttal (42,8%-kal) csökkentek az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az elmaradás háttérben a befizetések csökkenése játszott szerepet.

A **hitelintézeti járadék** jogcímen a központi költségvetésben 83,4 millió forint bevétel realizálódott. Ebben a hónapban az adózóknak nem volt járadékfizetési kötelezettségük.

A **cégautóadóból** március hónap során 0,5 milliárd forint bevétel teljesült, mely a 2012. év azonos időszakától 24,4%-kal maradt el.

Az **energiaellátók jövedelemadója** címén az év harmadik hónapjában a központi költségvetésben 3,1 milliárd forint bevétel keletkezett. Ez az összeg 65,0 milliárd forinttal haladta meg a 2012. év azonos időszakában realizált egyenleget.

Az **egyszerűsített vállalkozói adóból** a tárgy hónapban 1,5 milliárd forint bevétel keletkezett. Az adózók 2013. március hónapban 0,2 milliárd forinttal (11,0%-kal) kevesebb adót fizettek be, mint a 2012. év azonos időszakában.

Az **energiaadóból** 1,6 milliárd forint bevétel folyt be a központi költségvetés számlájára, amely összeg közel 0,1 milliárd forinttal (4,8%-kal) alacsonyabb a 2012. márciusi bevételénél. Az alacsonyabb teljesülés hátterében az üzleti szféra kisebb energiafelhasználása áll.

A **környezetterhelési díj** mérleg soron a jóváírások és terhelések egyenlegeként 1,0 milliárd forint bevétel keletkezett, mely az előző év március havi eredményét 0,4 milliárd forinttal (87,5%-kal) haladta meg.

Bányajáradék címén márciusban 5,6 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek. A 2012. márciusi adathoz képest 4,4 milliárd forinttal, azaz 44,8%-kal volt alacsonyabb a befizetés. A bevétel elmaradásának hátterében elsősorban a gázértékre bevezetett felső korlát, a nyersolaj világpiaci árának csökkenése, valamint a 10%-os rezsicsökkentés érdekében véghezvitt hatósági ár csökkentése áll.

Játékadóból az év harmadik hónapjában 2,3 milliárd forint bevétel keletkezett a központi költségvetésben, amely 1,7 milliárd forinttal (42,0%-kal) alacsonyabb a 2012. évi azonos havi befizetésénél.

Az **egyéb befizetések** mérleg soron március hónapban 1,0 milliárd forint bevétel keletkezett, ami az egy évvel korábbi 1,7 milliárd forint összegű bevételtől 0,7 milliárd forinttal (41,6%-kal) maradt el. Ezen a mérleg soron a NAV által beszedett bírság- és pótlékbevételek szerepelnek.

Az **egyéb központosított bevételek** mérleg soron jelennek meg a költségvetési törvény 12. §-ának (1) bekezdésében meghatározott központosított bevételek (pl. a rehabilitációs hozzájárulásból, a környezetvédelmi termékdíjából, valamint a különféle bírságokból származó bevételek). Március hónapban 5,4 milliárd forint bevétel teljesült a mérleg soron.

A **pénzügyi szervezetek** 2010-ben bevezetett **különadója** soron márciusban a központi költségvetésnek 36,1 milliárd forint bevétele keletkezett, amely 6,5 milliárd forinttal (15,3%-kal) alacsonyabb a 2012. évi azonos havi befizetésénél.

A szintén 2010-ben bevezetett **egyres ágazatokat terhelő különadóból** 2013. márciusában 0,1 milliárd forint bevétel származott. Ez a bevétel a tavalyi év azonos időszakának 30,6%-a. 2013. január 1-jétől az adónem megszűnt, de az áthúzódó pénzforgalmi hatás miatt idén még jelentkezett befizetés.

A **kisadózók tételes adója** új adónem, amely 2013. január 1-jétől hatályos. Március hónapban 2,2 milliárd forint bevétel teljesült.

A **kisvállalati adó** is új adónem, amely 2013. január 1-jétől hatályos. Márciusban 0,5 milliárd forint bevétel realizálódott.

A **közműadó** mérlegsoron március hónapban 23,1 milliárd forint bevétel keletkezett. Az adónem 2013. január 1-jével került bevezetésre, az adót az adózók évente kétszer fizetik be. Az első befizetési kötelezettség március 20-án volt esedékes.

2. Márciusban az **általános forgalmi adóból** 166,6 milliárd forint bevétel keletkezett a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbi összeget 103,0 milliárd forinttal múlta felül. A lényegesen magasabb teljesítés háttérében a kiutalási határidőre vonatkozó szabályok változása áll. Az egyes hónapok összehasonlíthatóságát a szezonális hatás torzítja, tekintettel arra, hogy a kiutalási határidő 45 napról 75 napra emelkedett. A bruttó befizetés 311,3 milliárd forint (a bázishoz képest 10,3 milliárd forinttal alacsonyabb), a visszaútalás pedig 144,7 milliárd forint (a bázishoz képest 113,3 milliárd forinttal alacsonyabb) volt. A bevétel 84,7%-a a belföldi áfabevételekből, 10,6%-a az importáfabefizetésekből, míg 4,7%-a a dohánygyártmányok áfabefizetéseiből származott.

A **jövedéki adóból** realizált bevétel március hónapban 52,8 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételhez képest 1,5 milliárd forinttal, 2,8%-kal alacsonyabb volt. Az üzemanyagok esetében 26,1 milliárd forint jövedékiadó-bevétel keletkezett, amely 2,6 milliárd forinttal (9,1%) maradt el a bázishavi bevételtől, melynek háttérében az alacsonyabb üzemanyag-forgalom áll. A dohánygyártmányok jövedéki adója (22,1 milliárd forint) 1,3 milliárd forinttal volt magasabb a 2012. március havi bevételnél (20,8 milliárd forint), melynek oka az adómérték emelése. A szeszesitaloknál és egyéb termékeknél 4,6 milliárd forint összegű teljesítés történt, amely 0,2 milliárd forinttal alacsonyabb a bázisidőszaki összegnél. A szeszesitalok és egyéb termékek utáni bevételek elmaradásának háttérében a gyengébb forgalom áll.

A **regisztrációs adóból** az év harmadik hónapjában 1,2 milliárd forintos bevétel keletkezett a költségvetésnek, mely 110,6%-a a tavalyi év azonos időszaka teljesítésének. A növekedés háttérében a külföldről behozott használt autók forgalomba helyezésének növekedése áll.

A **távközlési adóból** március hónapban 3,8 milliárd forint bevétel származott a költségvetésnek. A távközlési adó új adónem, amely 2012. július 1-jétől hatályos, az első befizetési kötelezettség szeptemberben keletkezett.

A **pénzügyi tranzakciós illeték** mérlegsoron a költségvetésnek március hónapban 14,2 milliárd forint bevétel keletkezett. Az új adónem 2013. január 1-jétől került bevezetésre.

A **biztosítási adóból** március hónapban 1,8 milliárd forint bevétel keletkezett. Az új adónem 2013. január 1-jétől a baleseti adót, a biztosítókat terhelő pénzügyi intézmények különadóját és a tűzvédelmi hozzájárulást váltja ki. A biztosítási adó a biztosító bruttó díjbevételére kerül kivetésre, mértéke biztosítási ágazatonként eltérő.

3. A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele március hónapban 104,5 milliárd forint volt, amely a 116,1 milliárd forintos bruttó befizetés és a 11,6 milliárd forintos kiutalás egyenlegeként képződött. Ez a bevétel 8,9 milliárd forinttal, 9,3%-kal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. 2013 márciusában az előző év azonos hónapjához képest a befizetések 13,6 milliárd forinttal (10,5%-kal), míg a kiutalások 22,5 milliárd forinttal (65,9%-kal) csökkentek. A magasabb teljesülés hátterében az áll, hogy a 2012. évi személyi jövedelemadó bevallások alapján kiutalt összeg jóval alacsonyabban teljesült az előző évihez képest.

Az **illetékbefizetések** márciusi – a tavalyi év márciusi bevételeéhez viszonyítva 10,4%-kal, 0,8 milliárd forinttal magasabb – összege 8,4 milliárd forintot tett ki. A növekedés jórészt az önkormányzatok támogatási rendszerének változásával hozható összefüggésbe. Az önkormányzatok 2013 januárjától már nem részesülnek e jogcím bevételeiből, helyette normatív támogatás érvényesül.

A **gépjárműadó** 4,5 milliárd forint bevétele keletkezett a költségvetésnek. Az önkormányzati feladatok és azok ellátását biztosító források szabályozásának változása eredményeként az önkormányzatok által beszedett gépjárműadó 60%-át átutalják a központi költségvetésbe.

A 2010 novemberétől fizetendő közteherből, a **háztartási alkalmazottak utáni regisztrációs díjból** az év harmadik hónapjában 2,2 millió forintos bevétele származott a központi költségvetésnek.

A **magánszemélyek jogviszonyának megszűnéséhez kapcsolódó** egyes jövedelmekre bevezetett 98%-os **különadóból** a központi költségvetésnek márciusban 66,0 millió forint bevétele keletkezett.

4. A **központi költségvetési szervek bevételei** márciusban 145,2 milliárd forintot tettek ki, 36,2%-kal meghaladva a 2012. évi márciusi bevételeket. Az eltérést számos tényező okozta, melyekből néhány jelentősebb a következő: 2013 márciusában az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által az intézményeknek utalt támogatás összege közel 42 milliárd forint volt, szemben az egy évvel korábbi 33,7 milliárd forinttal. Mintegy 5,6 milliárd forintot tett ki a 2013. évi XXV. törvény alapján megszűnő, fekvőbeteg-szakellátást végző, 100%-ban állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok számlaegyenlegének átutalása az újonnan alakuló jogutód központi költségvetési szervek számláira. A Vízügyi Igazgatóságoknál a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó előlegjótávírás (3,9 milliárd forint) is idén márciusban teljesült magasabb összegben. Áttekintve a havi bevételeket, márciusban a közhatalmi és intézményi működési bevételek összesen 52,7 milliárd forintot, a különféle működési és felhalmozási célú átvett pénzeszközök és támogatásértékű bevételek pedig összesen 70,7 milliárd forintot tettek ki. A hónapot a nem azonosított, függő, átfutó és kiegyenlítő bevételek tárgyhavi jelentős forgalma jellemezte.
5. A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei** címen márciusban 106,3 milliárd forint folyt be, ez az előző évi márciusi bevétel 142,5%-a. A *nem uniós bevételek* 2013 márciusában mindössze 1,0 milliárd forintot tettek ki,

6,2 milliárd forinttal elmaradva az előző év azonos időszakának a bevételeitől. Az idei februári hazai bevételek között jelent meg a Nemzeti Stratégiai Referenciakeret Operatív Programjain függő tételként jóváírt 7,2 milliárd forintos bevétel, amely márciusban uniós bevételként került rendezésre. A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei között az *EU támogatás* márciusban 105,3 milliárd forintot tett ki, mely magasabb az előző év azonos időszakában keletkezett bevételeknél. Ezen belül a legnagyobb összegű bevétel az Új Széchenyi Terv Operatív Programjaihoz társítható 87,6 milliárd forint összegben, ami kiemelkedően magas arányt (91,5%) képvisel a kifizetésekhez képest, ellensúlyozva ezzel az év első két hónapjának kiadásaira jutó alacsony bevételi arányt. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program és a Halászati Operatív Program keretében összesen 17,4 milliárd forint uniós forrás került felhasználásra.

6. **A központi költségvetési szervektől származó befizetések** összege márciusban 1,2 milliárd forintot tett ki, amely 2,4-szerese az egy évvel korábbi befizetéseknek. Ebben elsősorban az játszott szerepet, hogy idén márciusban mintegy 0,8 milliárd forintot tett ki a 2013. évi költségvetési törvény 10. § (7) bekezdésében előírt befizetési kötelezettség - a Munkahelyvédelmi akciótervvel összefüggésben a 2013. évi szociális hozzájárulásiadó-változásból eredő kiadási megtakarítás befizetése a központi költségvetési szervek által - teljesítése. A fennmaradó részt döntően a költségvetési törvény 10. §-ában a kizárólag saját bevételből gazdálkodó intézmények részére tételesen előírt befizetési kötelezettség teljesítése tette ki (Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, kormányhivatalok, Földmérési és Távérzékelési Intézet).
7. Az **elkülönített állami pénzalapok befizetése címen** a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap márciusban 2,5 milliárd forintos befizetést teljesített.
8. **A helyi önkormányzatok befizetései** címen ebben a hónapban a teljesítés 2,9 milliárd forint volt. Ez a sor tartalmazza:
 - a tárgyévet megelőző évi önkormányzati elszámolások alapján, a kincstári felülvizsgálat, illetve az ÁSZ ellenőrzése során megállapított, jogtalanul igénybe vett és a tárgyévben a központi költségvetésbe visszafizetett hozzájárulások és támogatások összegeit, valamint ezek igénybevételi, kiegészítő és késedelmi kamatát;
 - a helyi önkormányzatoknak a 25 év alatti, valamint az 55 év feletti, továbbá a képzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók, valamint a GYES-ről visszatérő és tartós munkanélküliség után elhelyezkedő munkavállalók foglalkoztatásához kapcsolódó 2013. évi szociális hozzájárulási adóváltozásból eredő kiadási megtakarításokhoz kapcsolódó befizetéseit; valamint
 - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 74. §-ában foglaltaknak megfelelően fizetendő hozzájárulás összegét.

9. Az **állami vagyonnal kapcsolatos bevételek** márciusi összege 1,6 milliárd forint volt, amely alapvetően az 1,3 milliárd forintos értékesítési bevételekből eredt. Az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek értékesítéséből 1,1 milliárd forint bevétel keletkezett a költségvetésnek. A privatizációs bevételek (pénzügyi eszközök értékesítési bevétele) 0,1 milliárd forintot tettek ki. A hasznosítási jellegű bevételek 0,2 milliárd forintos összege bérleti, haszonbérleti és vagyonkezelői díjakból tevődött össze. A tavaly márciusi bevétel 0,5 milliárd forintot tett ki, az ideihez képesti nagyságrendi eltérést a kvótaértékesítési bevételek érkezése eredményezte.
10. A költségvetés **kamatbevételei** márciusban 6,6 milliárd forintot tettek ki. Ez két részből tevődik össze: a forintban fennálló követelések kamatából, valamint a devizában fennálló követelések kamatából. A forintban fennálló követelések kamatának része a forint-államkötvények kamata, melynek következtében több mint 3,7 milliárd forint összegű bevétel jelenik meg a költségvetésben. Az MNB a Kincstári Egységes Számla (KESZ) után 2,1 milliárd forintot fizetett. A devizában fennálló követelések után 0,8 milliárd forint bevétel származott márciusban. A 2013. márciusi bevételek összege alacsonyabb (4,6 milliárd forinttal) az egy évvel korábbinál. A forintban fennálló követelések kamatbevétele 1,4 milliárd forinttal, a devizában fennálló követelések kamatbevétele 3,2 milliárd forinttal kevesebb a 2012. márciusi bevételnél.
11. Az **egyéb bevételek** március hónapban 754 millió forintot tettek ki. Ebből több apró bevétel mellett kiemelendő a kezesség-visszatérülés címén befolyt 256 millió forint.
12. Az **egyéb uniós bevételeken belül** a vámhozzájárulás Magyarországot illető 25%-aként 885,6 millió forint folyt be a központi költségvetésbe. Az uniós támogatások utólagos megtérítéseként 5,7 milliárd forint bevétel keletkezett, melynek döntő része (5,4 milliárd forint) hazai finanszírozású beruházásként indult, majd a Közlekedés Operatív Program részeként megvalósuló 4-es metró beruházás egyes számláinak uniós beforgatásához kapcsolódik, míg a Kohéziós Alapból megvalósuló három közlekedési, vasúti projekt (technikai segítségnyújtás, előkészítés) tekintetében is megtörtént az utolsó 20%-ra jutó uniós bevétel elszámolása 291,5 millió forint összegben.

B.

A KIADÁSOK JOGCÍMENKÉNT

1. Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások összege márciusban -0,9 millió forintot tett ki. A negatív teljesítés a korábban megszűnt támogatási jogcímekhez kapcsolódó visszafizetési kötelezettségek rendezésére vezethető vissza, kifizetések nem történtek. A 66/2013. (III. 8.) Korm. rendelet szerinti, a 2013. gazdasági évet érintő támogatások felhasználása a jogszabály által előírt előkészítő munkák végrehajtása után a következő hónapokban indulhat meg.
2. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 136. §-ának (4) bekezdése értelmében a Magyar Állam évente

közszolgálati hozzájárulást fizet a lineáris audiovizuális médiaszolgáltatások vételére alkalmas készüléket használó háztartások számát alapul véve. Az Állam a közszolgálati hozzájárulást tizenkét egyenlő részletben előre, minden hónap harmadik napjáig fizeti meg az Alap pénzforgalmi számlájára. Ennek értelmében a közszolgálati hozzájárulás címről ebben a hónapban 5,7 milliárd forint kifizetés történt.

3. A **szociálpolitikai menetdíj-támogatásra** fordított kiadások márciusban 9,2 milliárd forintot tettek ki, amely összeg 12%-kal haladja meg az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékét. A különbség a bázishoz képest magasabb mértékű szolgáltatói igénylésekből és a támogatási rendszer átalakításából (a fogyasztói árkiegészítés szociálpolitikai menetdíj-támogatással történő felváltása) származik.
4. A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások márciusban 9,7 milliárd forintot tettek ki, amely összeg 57%-a az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékének. Az eltérés a támogatási jogcímek folyósítási rendjének szabályozásából, valamint a devizaalapú hitelek mellett bevezetett árfolyamgát hatásaiból adódik.
5. A **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap** a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint a különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza. Családi támogatásokra 2013 márciusában összesen 35,2 milliárd forintot fordítottak, mintegy 1,5 milliárd forinttal elmaradva a 2012. évi márciusi kiadásoktól. A családi támogatások közül családi pótlékra idén márciusban 26,7 milliárd forintot, gyermekgondozási segélyre 5,9 milliárd forintot, gyermeknevelési támogatásra 1,4 milliárd forintot folyósítottak. A korhatár alatti ellátásokra 2013 márciusában a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapból összesen 21,2 milliárd forintot fordítottak, amely 8,2%-kal maradt el az előző év azonos időszakának kiadásaitól. Ebből korhatár előtti ellátásra és balettművészeti életjáradékra 13,9 milliárd forintot, szolgálati járandóságra 7,3 milliárd forintot folyósítottak. A csökkenés a korhatár előtti ellátásoknál következett be. (A létszámcsökkenés hatása meghaladta az ellátások januárban és 2012 novemberében végrehajtott emelésének a hatását.) A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra 2013 márciusában kifizetett összegek (közel 5 milliárd forint) mintegy 80,6%-át tették ki az egy évvel korábbi kiadásoknak. A 2012. márciusi teljesítés ugyanis a későbbiekben rendezésre került mintegy 1,1 milliárd forintos függő tételt is tartalmazott. Ezen ellátások köréből a legnagyobb tételt a fogyatékosági támogatásra és a vakok személyi járadékára fordított összegek (közel 2,6 milliárd forint) tették ki, a politikai rehabilitációs és más nyugdíjkiegészítésekre pedig 1,2 milliárd forintot fordítottak. A különféle jogcímen adott térítések 2013 márciusában 2,5 milliárd forintot tettek ki, amely a 2012. évi márciusi teljesítés 80,5%-a. Ebből a gyermekgondozási díjban és a terhességi-gyermekágyi segélyben részesülők kompenzációja mintegy fele volt az egy évvel korábbi összegnek, a tavalyi eltérő

finanszírozási ütemezés következtében. A legnagyobb tételt kitevő közgyógyellátás kiadásai pedig 1,5 milliárd forintot tettek ki.

6. **A költségvetési szervek kiadásai** márciusban 295,0 milliárd forintot tettek ki, amely 35,5%-kal haladta meg az egy évvel korábbi kiadásokat. Ebben szerepet játszottak a 2012. május 1-jétől, illetve a 2013. január 1-jétől átvett önkormányzati intézmények kiadásai. 2012. május 1-jétől az egészségügyi fekvőbeteg-ellátást biztosító intézmények, 2013. január 1-jétől pedig a korábbi önkormányzati/megyei intézményfenntartó központ fenntartásában lévő köznevelési intézmények (óvoda kivételével), valamint a szociális szakellátási intézmények állami fenntartásba kerültek. Mindezekon felül a korábban az önkormányzatok által ellátott egyes államigazgatási feladatokat (elsősorban okmányirodai feladatok, gyermekvédelmi és gyámügyi, valamint egyes szociális, környezetvédelmi, természetvédelmi igazgatási ügyek) 2013. január 1-jétől a járási kormányhivatalok látják el. Az e feladatot ellátó önkormányzati tisztviselők a járási hivatalok állományába kerültek. Idén márciusban személyi juttatásokra és szociális hozzájárulási adóra, munkaadókat terhelő járulékokra fordított összegek 144,7 milliárd forintot tettek ki, szemben a tavaly márciusi 120,5 milliárd forinttal. A kiadásokat növelte egyebek mellett a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központnál (közlekedési feladatok és programok) teljesült 5,6 milliárd forint, melyből 5,1 milliárd forint a Magyar Közút Nonprofit Zrt. részére került kifizetésre, 0,5 milliárd forint pedig áfa címen került átutalásra. Mintegy 2,9 milliárd forintot tett ki, növelve a kiadásokat, a megyei intézményfenntartó központok számlaegyenlegének - megszűnés miatti - átvezetése a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság részére. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalnál e hónapban 1,0 milliárd forintot fizettek ki az egyes állatbetegségek, zoonózisok felszámolására. A kiadásokat áttekintve - az előbb említett személyi juttatások és szociális hozzájárulási adó, munkaadókat terhelő járulékok mellett - e hónapban dologi kiadásokra mintegy 81,9 milliárd forintot, beruházásokra pedig 15,7 milliárd forintot fordítottak. A fennmaradó részt alapvetően a támogatásértékű kiadások, államháztartáson kívülre irányuló pénzeszközátadások, felújítások, ellátottak pénzbeli juttatásai, az előző évi maradvány-átadások mellett a függő, átfutó és kiegyenlítő kiadások tárgyhavi magas forgalma tette ki.
7. **A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok** márciusi teljesítése 190,7 milliárd forint volt, amely az előző évi márciusi kiadás 121,5%-a. A *nem uniós forrásokból finanszírozott* kiadások márciusban 68,8 milliárd forintot tettek ki, amely mintegy 7,2 milliárd forinttal haladta meg az előző évi márciusi kiadásokat. Ebben számos tényező játszott közre, melyből néhány jelentősebb a következő: a Vidékfejlesztési Minisztérium folyó kiadások és jövedelemtámogatások törvényi soráról (agrártámogatások) történt kifizetések (7,1 milliárd forint) 6,8 milliárd forinttal haladták meg az előző évi márciusi kifizetéseket. Az agrártámogatások előző évihez képest magasabb teljesülésének alakulása elsősorban a 2012. évi és a 2013. évi kifizetési ütemezés eltéréseiből adódik. A nemzeti agrárkarenyhítésre idén márciusban kifizetett összegek 7,4 milliárd forintot tettek ki, szemben az

előző évi márciusi minimális összeggel. A nemzeti agrárkárenyhítés esetében a magasabb összegű kifizetést az ütemezési eltérés mellett a mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer új szabályozása is indokolta, mely a korábbi éveknél magasabb összegű kárenyhítési kifizetést tett lehetővé. Az idei márciusi kiadásokat növelte továbbá a Nemzetgazdasági Minisztérium fejezetben a kereskedőház törvényi sorról a Magyar Kereskedőház Zrt. részére utalt közel 3,2 milliárd forint. Szintén e fejezetben a keleti kapcsolatok bővítése törvényi soron mintegy 2,6 milliárd forintos kifizetés történt. Természetesen voltak olyan előirányzatok, melyek 2012 márciusában teljesültek magasabban, így például a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásának támogatására kifizetett összegek. Ez utóbbi esetben az elmaradást a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásának támogatásával kapcsolatos jogszabályok 2013. január elsejével történő átalakítása, illetve a finanszírozás ütemezésének változása okozta. Márciusban a következő törvényi sorokon voltak jelentősebb összegű kifizetések: közoktatási célú humánszolgáltatásokra (kiegészítő támogatással) 10,5 milliárd forint, autópálya rendelkezésre állási díjra közel 8,7 milliárd forint, szociális célú humánszolgáltatásokra összesen 6,9 milliárd forint, járási szociális feladatok ellátására összesen 1,7 milliárd forint, beruházás-ösztönzési célú előirányzatból 0,7 milliárd forint. Az év harmadik hónapjában az *uniós előirányzatokból* a kedvezményezettek részére összesen 121,9 milliárd forint kifizetés történt, mely közel 30 milliárd forinttal több a tavalyi év azonos időszakának kiadásainál. A növekedéshez a strukturális kiadások járultak leginkább hozzá, a strukturális támogatásokra fordított 96,1 milliárd forint döntő részét pedig a Nemzeti Stratégiai Referenciakeret (Új Széchenyi Terv) programjai (95,7 milliárd forint) tették ki. A magas kiadás az $n+2/n+3$ célérték elérése érdekében hozott pályázatadási és kifizetési folyamat felgyorsítását szolgáló intézkedéseknek köszönhető. A vidékfejlesztési támogatások, ezen belül az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program címen összesen 23,3 milliárd forint összegű kiadás történt. A vidékfejlesztési programok ezzel „ledolgozták” a január-február havi elmaradásukat. Megállapítható, hogy a kiadások között jelentős a fejlesztési beruházások, valamint a fiatal gazdák számára nyújtott támogatások aránya.

8. Az **elkülönített állami pénzalapok támogatása** címen március hónapban 7,8 milliárd forint került átutalásra a Nemzeti Foglalkoztatási Alap, a Bethlen Gábor Alap, valamint a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap részére.
9. A **Garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz** előirányzat a Nyugdíjbiztosítási Alap és az Egészségbiztosítási Alap költségvetési támogatásából tevődik össze. E célra idén márciusban összesen 88,9 milliárd forintot fordítottak, amely mintegy 1,5-szerese az előző év azonos időszaka kifizetéseinek. 2013. március hónapban a Nyugdíjbiztosítási Alap kétféle címen, az adórendszer átalakításával összefüggő pénzeszközátadás címen közel 4,8 milliárd forint, a Munkahelyvédelmi akciótervvel összefüggésben pedig mintegy 3,4 milliárd forint, együttesen 8,2 milliárd forint költségvetési

támogatásban részesült. A 2012. év ugyanezen időszakában az Alap az adórendszer átalakításával összefüggő pénzeszközátadás címen mintegy 8,5 milliárd forint összegű költségvetési támogatást kapott. Az Egészségbiztosítási Alap támogatása 2013 márciusában – térítések nélkül - összesen 80,7 milliárd forintot tett ki, amely mintegy 1,6-szerese az előző év azonos időszakában átutalt összegnek. 2013 márciusában az Egészségbiztosítási Alap járulék címen átadott pénzeszközként 31,4 milliárd forint támogatásban részesült, amely 1,2 milliárd forinttal maradt el a tavalyi év azonos időszakában kapott támogatástól. Ebben a nemzeti kockázatközösség körébe tartozó személyek után fizetett havi, személyenkénti hozzájárulás összegének a kismértékű csökkenése játszott szerepet. Az Alap a 2012-től hozzá átkerült korhatár alatti rokkantsági, rehabilitációs ellátások fedezetére idén márciusban viszont mintegy 29,1 milliárd forint támogatásban részesült, 12,3 milliárd forinttal meghaladva az előző év azonos időszaka költségvetési támogatását. (Tavaly e célra a Nyugdíjbiztosítási Alap is átadott pénzeszközt, melyet azonban idén teljes mértékben kiváltott a központi költségvetési támogatás.) Idén márciusban az Egészségbiztosítási Alap két új címen is részesült támogatásban, a Munkahelyvédelmi akciótervvel összefüggő hozzájárulás március hónapban 13,5 milliárd forintot, a kiadások támogatására történő pénzeszközátadás pedig 6,7 milliárd forintot tett ki.

10. **A helyi önkormányzatok támogatása** (állami támogatások, hozzájárulások és SZJA) ebben a hónapban összesen 56,6 milliárd forintban teljesült.

Jelentősebb tételek:

- a helyi önkormányzatok működésének általános támogatása címről 11,4 milliárd forint; ezen belül:
 - = a települési önkormányzatok működésének támogatására 10,8 milliárd forint,
 - = a megyei önkormányzatok működésének támogatására 635,9 millió forint;
- a települési önkormányzatok egyes köznevelési és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása címről 15,5 milliárd forint;
- a települési önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása címről 22,1 milliárd forint;
- a települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása címről 4,3 milliárd forint;
- a helyi önkormányzatok által felhasználható központosított előirányzatok címről 1,6 milliárd forint;
- a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása címről 3,2 millió forint;
- a címzett és céltámogatások címről 17,6 millió forint;
- a vis maior támogatás címről 37,0 millió forint;
- új, év közben létrehozott jogcímen: a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2013. évi kompenzációjára 1,6 milliárd forint

kifizetés történt.

11. **Kamatkiadásokra** 2013. márciusban 75,5 milliárd forintot fordított a költségvetés. Ez két részből tevődik össze: a forintban fennálló adósság kamatából, valamint a devizában fennálló adósság kamatából. A forintban fennálló adósság 28,9 milliárd forint összegű kamatterhét döntően az államkötvények után fizetendő 17,9 milliárd forintos és a kincstárjegyek után fizetendő 7,2 milliárd forintos terhek jelentették, míg az ún. forinthitelek után fizetendő kamat 3,4 milliárd forint kiadást jelentett. A kamatkiadások fennmaradó része kötődött a devizában fennálló adóssághoz, 46,6 milliárd forinttal terhelve márciusban a költségvetést. Ennek nagyobb része a devizakötvények kamatához kapcsolódik (28,7 milliárd forint), míg a devizahitelek kamata 17,9 milliárd forintot tett ki. A kamatkiadások az egy évvel korábbihoz képest 16,3%-kal csökkentek (90,2 milliárd forintról 75,5 milliárd forintra).
12. **A társadalmi önszerveződések támogatása** kiadási tétel magában foglalja a pártok és a pártalapítványok működésének támogatására átcsoportosítandó összegeket. A mérlegsorról ebben a hónapban nem történt kifizetés.
13. **A kormányzati rendkívüli kiadások** mérlegsoron március hónapban 372 millió forint kiadás teljesült. Ezen belül pénzbeli kárpótlásra 174 millió forintot, az 1947-es párizsi békeszerződésből eredő kárpótlásra 191 millió forintot, mindezek folyósítási költségeire pedig 7 millió forintot fizettek ki.
14. **Az állam által vállalt kezesség érvényesítése** 2013 márciusában 1,8 milliárd forint kiadást jelentett, melyből közel 1 milliárd forint volt a kkv-szektor és az agrárszektor finanszírozását segítő állami viszontgaranciák kiadása, amely nagyrészt a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. kezési ügyleteihez vállalt viszontgaranciák teljesítéséből származott. A további kifizetések (0,8 milliárd forint) az ún. lakáskezességekhez kötődő kezességek érvényesítéséből adódtak. A 2013. márciusi kezességbeváltási kifizetések mértéke enyhe növekedést mutat a 2012. márciusi adatokhoz képest (1,4 milliárd forint), ugyanakkor összetétele az egy évvel korábbi adatokhoz hasonló tendenciát mutat annyiban, hogy továbbra is a kkv-szektorhoz és a lakáskezességekhez köthető a beváltások döntő része.
15. **Az egyéb kiadások** összege március hónapban 42,2 milliárd forintot tett ki. Ebből kiemelendő az Áht. 83. §-ának (3) bekezdése alapján a helyi önkormányzatok által a nettó finanszírozás keretében előlegként igénybe vett, de később inkasszálásra kerülő támogatások több mint 19 milliárd forintos összege. Az adósságszolgálati járulékos kiadások március hónapban 9,4 milliárd forintot tettek ki. A jelentős nagyságrend oka, hogy az Államadósság Kezelő Központ tranzakcióit terhelő pénzügyi tranzakciós illeték januárig visszamenőleg ebben a hónapban került elszámolásra. Az egyéb kiadásokon belül a nemzetközi elszámolások kiadásaiként márciusban 13,0 milliárd forintot fizetett a költségvetés. E kifizetések hazánk nemzetközi szervezetekben való tagságával kapcsolatos tőkeemelések kiadásaiból származnak. A két legjelentősebb tételt az Európai Beruházási Bank (EIB) és a Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank (Világbank) részére történő kifizetés képezte.

16. A **hozzájárulás az EU költségvetéséhez** mérlegsoron a márciusban teljesített összeg 22,4 milliárd forint volt, mely a rendes, havi befizetésnek megfelelő kiadás.
17. Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** márciusi összege 2,9 milliárd forintot tett ki, amelynek legnagyobb tétele a termőföldekért fizetett életjáradék 0,9 milliárd forintos összege volt. 0,5 milliárd forintot fordított az MNV Zrt. egy állami tulajdonú gazdasági társaság megalapítására. További jelentősebb tétel volt a tulajdonosi joggyakorló társaságoknak folyósított 0,6 milliárd forint összegű működési támogatás, valamint a hasznosítási típusú kiadások közel 0,4 milliárd forintos összege. A 2013. márciusi kifizetések összege jelentősen elmarad az egy évvel korábbtól, a nagyságrendi eltérés egy tavaly megvalósított jelentősebb összegű (4,0 milliárd forint) tőkeemelés következménye.

II.

ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK

1. Az egyenleg alakulása

Az elkülönített állami pénzalapok március havi 17,2 milliárd forintos hiánya a Nemzeti Foglalkoztatási Alap 18,7 milliárd forintos és a Bethlen Gábor Alap 0,3 milliárd forintos hiányából, valamint a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap 1,1 milliárd forintos és a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap 0,7 milliárd forintos többletéből alakult ki. Az elkülönített állami pénzalapok március havi egyenlege az előző év azonos hónapjához képest kedvezőtlenebb lett.

2. A bevételek alakulása

Az alapok bevételei 4,0 milliárd forinttal alacsonyabb összegben teljesültek az előző év azonos hónapjának értékénél. A bevételek közül a Nemzeti Foglalkoztatási Alap szakképzési hozzájárulás bevételeiből kevesebb folyt be, a havi előlegfizetési szabályozásból következően a havi lefutas egyre egyenletesebbé válik. A bevallók az éves elszámolás keretében jelentős összeget igényeltek vissza, ami csökkentette a márciusi bevételt. Továbbá az Alap a szociális hozzájárulási adóból az idén már nem részesül.

3. A kiadások alakulása

Az alapok kiadásai 21,4 milliárd forinttal magasabb összegben teljesültek az előző év azonos hónapjának értékénél. A kiadások közül a Nemzeti Foglalkoztatási Alap Start-munkaprogram teljesítése alakult magasabban, ugyanis az előző hónapokra tervezett kifizetések nagy része áthúzódott március hónapra.

III.**A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAINAK
GAZDÁLKODÁSA****1. Az egyenleg alakulása**

Március hónapot a társadalombiztosítás két pénzügyi alapja együttesen minimális összegű, 0,6 milliárd forint többlettel zárta, ami a Nyugdíjbiztosítási Alap 1,7 milliárd forint többletének és az Egészségbiztosítási Alap 1,1 milliárd forint összegű hiányának az eredője. Egy évvel korábban az együttes egyenleg 3,6 milliárd forint hiányt mutatott, ami a Nyugdíjbiztosítási Alap közel 7,1 milliárd forint hiányából és az Egészségbiztosítási Alap 3,5 milliárd forint többletéből képződött.

2. A bevételek alakulása

A két pénzügyi alap március havi bevételének összege 387,8 milliárd forint volt, ami 14,8 milliárd forinttal haladta meg az egy évvel korábbi értéket.

A bevételek mintegy 70%-a szociális hozzájárulási adó és biztosított járulék, a 271,3 milliárd forint teljesítés szerény összeggel, 1,8 milliárd forinttal volt kevesebb, mint az összehasonlított időszakban.

A bevételek másik meghatározó csoportját (23,0%) képező költségvetési támogatások és térítések összege, 89,3 milliárd forintot tett ki, a bázisidőszakhoz viszonyított többlet 31,1 milliárd forint volt, ami teljes egészében az Egészségbiztosítási Alapnál jelentkezett.

Egyéb járulékokból és hozzájárulásokból (korkedvezmény-biztosítási járulék, NFA általi megtérítés, munkáltatói táppénz-hozzájárulás stb.) 5,3 milliárd forint bevétel származott, ez 2,0 milliárd forinttal haladta meg a 2012. március havi összeget.

3. A kiadások alakulása

A kiadások összege 387,1 milliárd forintot tett ki, ez mintegy 10,5 milliárd forinttal több volt, mint a megelőző év ugyanezen hónapjában.

A legnagyobb összegű kiadási előirányzat, a nyugellátások összege 235,3 milliárd forint volt, a 2012. márciushoz viszonyított többlet 18,6 milliárd forintot tett ki.

Az egészségbiztosítás természetbeni kiadásainak (gyógyító-megelőző ellátások, gyógyszer-támogatás, gyógyászati segédeszközök támogatása stb.) összege 101,4 milliárd forintot tett ki, ez 5,2 milliárd forinttal több volt, mint az egy évvel korábbi kifizetés.

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásokra (táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, rokkantsági rehabilitációs ellátások, GYED, egyéb ellátások) 47,2 milliárd forintot költött, ez csekély összeggel, 0,9 milliárd forinttal több, mint az összehasonlított időszakban.

Az alapkezelők működési kiadásai mintegy 1,8 milliárd forintot tettek ki, ami közel azonos mint a bázisidőszakban.

NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

Március hónapban az Alap költségvetése 1,7 milliárd forint többletet mutatott, egy évvel korábban ennél rosszabb volt az Alap költségvetési pozíciója, mivel akkor 7,1 milliárd forint volt a hiány.

2. A bevételek alakulása

Az Alap bevételeinek összege 238,9 milliárd forintot tett ki, ez 13,1 milliárd forinttal több volt, mint 2012 márciusában.

A bevételek döntő része (közel 94,0%) szociális hozzájárulási adó és biztosított járulék, a 224,4 milliárd forint teljesítés 11,1 milliárd forinttal több volt, mint a bázisidőszakban.

Az Alap bevételeinek csekély részét, közel 8,2 milliárd forintot a költségvetési hozzájárulás biztosította, az összehasonlított időszakban ezen a jogcímen hasonló nagyságrendű, mintegy 8,5 milliárd forint volt a bevétel.

Az egyéb járulékokból és hozzájárulásokból (korkedvezmény-biztosítási járulék, NFA általi megtérítés stb.) származó bevétel összege 3,9 milliárd forintot tett ki, ez jelentős összeggel, 1,8 milliárd forinttal több, mint egy évvel korábban.

3. A kiadások alakulása

Az Alap kiadásainak összege 237,2 milliárd forint volt, ebből a nyugellátási kiadások összege 235,3 milliárd forintot tett ki, ami már tartalmazta a törvényi előírásnak megfelelően januárban végrehajtott 5,2%-os mértékű emelés miatti többletet is. 2012 márciusában a nyugellátási kiadások összege 216,7 milliárd forint volt.

Az egyéb kiadások összege (döntően az ellátások folyósításával összefüggő postaköltségek) 0,8 milliárd forint volt. Az előző évhez történő viszonyítás a különböző adattartalom miatt nem értelmezhető.

Az alapkezelő működésére felhasznált összeg 1,1 milliárd forint volt, ez alig tért el az egy évvel korábban ezen a jogcímen keletkezett kiadástól (közel 1,2 milliárd forint).

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

Márciusban az Alap költségvetése 1,1 milliárd forint hiánnyal zárt. Egy évvel korábban az Alap költségvetési pozíciója szufficites volt, ekkor mintegy 3,5 milliárd forint többlet keletkezett.

2. A bevételek alakulása

A bevételek március havi összege 148,8 milliárd forintot tett ki, ez 1,6 milliárd forinttal több volt, mint az összehasonlított időszakban.

A bevételek mintegy 31,5%-a járulékbefizetés volt (biztosított egészségbiztosítási járulék és egészségügyi szolgáltatási járulék), a 46,9 milliárd forint nagyságú összeg

12,9 milliárd forinttal maradt el az előző év azonos időszakának értékétől (amely adat tartalmazta a szociális hozzájárulási adót is).

Az egészségügyi hozzájárulásból származó bevétel összege közel 9 milliárd forint volt, amely mintegy 1 milliárd forinttal haladta meg a 2012. márciusi értéket.

A bevételek jelentős, mintegy 54,5%-a költségvetési hozzájárulás, melynek összege 81,2 milliárd forint volt. Ebből a két meghatározó nagyságú bevétel a járulék címen átvett pénzeszköz (31,4 milliárd forint), valamint a rokkantsági és rehabilitációs ellátások fedezetére átvett összeg (29,1 milliárd forint).

Az egyéb bevételek összege 10,2 milliárd forint volt, amelyen belül baleseti adóból 1,1 milliárd forint, népegészségügyi termékadóból 1,4 milliárd forint, valamint az egészségbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételekből 7,7 milliárd forint folyt be. Ez utóbbi alakulását alapvetően a gyógyszergyártók és -forgalmazók befizetése (6,7 milliárd forint) határozta meg.

3. A kiadások alakulása

A március havi kiadások összege 149,9 milliárd forintot tett ki, ez 6,2 milliárd forinttal több volt, mint a megelőző év ugyanezen hónapjában.

Az Alap összes kiadásának közel 31,5%-át a pénzbeli ellátásokra fordított összeg adta. Ebből a rokkantsági és rehabilitációs ellátásokra fordított kiadások összege 29,8 milliárd forint volt, ami tartalmazza a végrehajtott (5,2%-os értékű) ellátásemelés miatti többletet is. A 2012 márciusában ezen ellátások után kifizetett összeg mintegy 0,6 milliárd forinttal alacsonyabb volt. A pénzbeli ellátások közé tartozó gyermekgondozási díjra 7,9 milliárd forintot, táppénzre 5,1 milliárd forintot fordított az egészségbiztosítás. Mindkét ellátás közel megegyezik az egy évvel korábbi értékkel.

A legnagyobb kiadási előirányzatot képező gyógyító-megelőző ellátásokra kifizetett összeg 73,5 milliárd forintot tett ki, ez 9,5 milliárd forinttal több volt, mint az összehasonlított időszak érték. A fekvőbeteg-szakellátó és egyes fekvőbeteg-szakellátóhoz kapcsolódó egészségügyi háttérszolgáltatást nyújtó, 100%-os állami tulajdonban lévő, valamint azok 100%-os tulajdonában lévő gazdasági társaságok által ellátott feladatok központi költségvetési szervek általi átvételéről és az ezzel kapcsolatos eljárási kérdések rendezéséről szóló 2013. évi XXV. törvényben meghatározott gazdasági társaságok által ellátott feladatok központi költségvetési szerv általi átvételére és a társaságok megszüntetésére április 1-jével került sor. Az érintett egészségügyi szolgáltatók (gazdasági társaságok) részére 4,7 milliárd forint összegű, április hónapról előrehozott finanszírozás kiutalása történt meg. Az előrehozott finanszírozással lehetőség nyílt arra, hogy e társaságok még március hónapban eleget tegyenek az április havi bérfizetési kötelezettségnek.

A gyógyszerek támogatására fordított összeg 22,8 milliárd forintot tett ki, amely 4,1 milliárd forinttal kevesebb volt, mint az egy évvel ezelőtti teljesítés.

Az Alapkezelő működésére fordított összeg mintegy 0,7 milliárd forintot tett ki, egy évvel korábban ezzel közel megegyező volt a jogcímen keletkezett kiadás (2012 márciusában 0,8 milliárd forint volt a kifizetés).

IV.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

A. Állományi adatok

Az államadósság nominális nagysága a február hónapban megvalósult, az éves tervezett deviza kibocsátás több mint felét kitevő kötvénykibocsátás miatt emelkedett, ami az év későbbi adósságlejáratát előfinanszírozza, és átmenetileg az állam devizabetéteinek jelentős növekedését okozza.

Az előzetes adatok szerint március végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbi táblázat szerint alakult:

(Mrd Ft)	2012		2013		Változás	
	záró	%	március	%	Mrd Ft	százalékpont
<i>Deviza</i>	8 326,6	40,2%	8 967,8	41,3%	641,2	1,1%
Állampapír	5 014,1	24,2%	5 769,2	26,6%	755,1	2,4%
Hitel	3 312,5	16,0%	3 198,7	14,7%	-113,8	-1,3%
<i>Forint</i>	12 042,4	58,1%	12 436,9	57,3%	394,4	-0,8%
Állampapír	11 475,6	55,4%	11 871,0	54,7%	395,4	-0,7%
Hitel	566,8	2,7%	565,8	2,6%	-1,0	-0,1%
<i>Összesen</i>	20 369,0	98,3%	21 404,7	98,7%	1 035,7	0,4%
Egyéb kötelezettségek	351,1	1,7%	287,7	1,3%	-63,3	-0,4%
<i>Mindösszesen</i>	20 720,1	100,0%	21 692,4	100,0%	972,3	0,0%

A **központi költségvetés devizaadóssága** március végéig 641,2 milliárd forinttal, 8967,8 milliárd forintra nőtt. A devizaadósság külföldi devizakötvény-kibocsátás következtében 712,4 milliárd forinttal, a Prémium Euró Magyar Államkötvény kibocsátása következtében 342,0 milliárd forinttal nőtt, ugyanakkor a devizaadósság törlesztése 852,9 milliárd forintot tett ki az időszak során. A devizaadósság forintértéke az árfolyamváltozás következtében 396,7 milliárd forinttal nőtt.

A teljes adósság 26,6%-át kitevő **devizakötvények** esetében februárban egy 2 milliárd dollár értékű, 10 éves lejáratú, fix kamatozású külföldi kötvénykibocsátásra került sor 438,4 milliárd forint értékben és egy 1,25 milliárd dollár értékű, 5 éves lejáratú, fix kamatozású külföldi devizakötvény-kibocsátásra 274,0 milliárd forint értékben. Figyelembe véve az időszak során kibocsátott belföldi Prémium Euró Magyar Államkötvény 342,0 milliárd forint értékű kibocsátását, az 557,0 milliárd forint értékű devizakötvény-törlesztést és a 257,6 milliárd forintos árfolyamvesztéséget, a devizakötvények állománya 5769,2 milliárd forintot tett ki március végén, amely 2012. év végéhez képest 755,1 milliárd forint növekedést jelent.

A **közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek** – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá a belföldről átvállalt hitelek állományából adódnak össze – a teljes adósság 14,7%-át tették ki március végén. A vizsgált időszak alatt e külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 43,0 milliárd forint hitelfelvétel, 295,9 milliárd forint törlesztés és 139,1 milliárd forint árfolyamvesztés következtében 113,8 milliárd forinttal csökkent, és 3198,7 milliárd forintot tett ki a hónap végén.

A **költségvetés forintadóssága** március végéig 394,4 milliárd forinttal nőtt, és 12 436,9 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek állománya** a vizsgált időszakban 12,3 milliárd forint hitelfelvétel és 13,3 milliárd forint törlesztés következtében csökkent. Így a központi költségvetés forinthitel állománya március végén 540,8 milliárd forint értékű nemzetközi fejlesztési intézet felé és 25,0 milliárd forint hitelátvállalásból fennálló hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 54,7%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 395,4 milliárd forinttal, 11 871,0 milliárd forintra nőtt március végéig. Mindez a piaci államkötvények állományának 44,4 milliárd forintos, a diszkontkincstárjegyek 237,2 milliárd forintos és a lakossági állampapírok 190,4 milliárd forintos növekedésének következménye. A nem piaci államkötvények állománya 76,7 milliárd forint törlesztés következtében csökkent, és 321,8 milliárd forintot tett ki március végén.

A *lakossági állampapírokon* belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 134,2 milliárd forinttal nőtt, a március végi állomány 569,7 milliárd forint volt. A 2012 májusától értékesített féléves kincstárjegy állománya 3,0 milliárd forintos növekedés következtében 13,4 milliárd forintra emelkedett március végéig. Az 1 és 2 éves *Kincstári Takarékjegyek* együttes állománya összesen 9,4 milliárd forinttal 293,7 milliárd forintra nőtt a vizsgált időszakban. A lakossági ügyfelek által vásárolható, inflációhoz kötött kamatozású *Prémium Magyar Államkötvény* állománya 2013. március végén a 43,8 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 300,2 milliárd forintot tett ki. Március végén a lakossági állampapírok állománya 1177,0 milliárd forintot tett ki, ami 190,4 milliárd forint növekedést jelent 2012. december vége óta.

A *külföldi befektetők állampapír-állománya* márciusban 2,5 milliárd forinttal nőtt. A hó végi 4837,2 milliárd forintos állampapír-állomány 171,4 milliárd forinttal volt alacsonyabb a 2012. december végi állománynál. A külföldi állomány 6,4%-a, 307,5 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 93,6%-a, 4529,7 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje március végén 3,86 év volt.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swapműveleteket köt. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swapműveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre került fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya összesen 63,3 milliárd forinttal

csökkent. Az egyéb kötelezettségek állománya március végén 287,7 milliárd forintot tett ki.

B. Kamatok, hozamok alakulása

B/1. Elsődleges piac

A *diszkontkincstárjegyek márciusi aukcióin* a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,9-ről 2,6-re csökkent. A *kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 2,7-ről 3,1-re nőtt. A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó márciusi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 33 bázisponttal csökkent, és 4,74%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó márciusi aukcióján a kialakult átlaghozam 4,55% lett, amely 33 bázisponttal alacsonyabb az utolsó februári aukción kialakult átlaghozamnál.

A *3 éves kötvényaukción* a hozam 9 bázisponttal, 5,22%-ra mérséklődött az utolsó februári aukción kialakult átlaghozamhoz képest. Az *5 éves kötvény* márciusi aukcióján az átlaghozam 5,77%-ot ért el, ami 11 bázispontos emelkedést jelent a februári aukcióhoz képest. A *10 éves kötvény* 6,44%-os átlaghozama megegyezik a februári aukción kialakult átlaghozammal.

B/2. Másodlagos piac

A másodlagos piacon az időszak egészét tekintve a 3, 6 és 12 hónapos lejáratokon 22-33 bázisponttal, a 3 és 5 éves lejáratokon 5-18 bázisponttal mérséklődtek, a 10 és 15 éves lejáratokon 2-10 bázisponttal emelkedtek a referenciahozamok. A jegybank Monetáris Tanácsa márciusban 25 bázisponttal csökkentette a jegybanki alapkamatot.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 22 bázisponttal 4,71%-ra, a 6 hónapos 30 bázisponttal 4,63%-ra, a 12 hónapos hozam 33 bázisponttal 4,58%-ra csökkent. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 18 bázisponttal 5,12%-ra, az 5 éves hozam 5 bázisponttal 5,61%-ra mérséklődött, a 10 éves hozam 2 bázisponttal 6,27%-ra, a 15 éves hozam 10 bázisponttal 6,43%-ra emelkedett.

